

ØKOKRIM

Rapportering av mistenkelige transaksjoner etter hvitvaskingsloven

Halvdagsseminar for verdipapirforetakene
torsdag 9. juni 2011

Førstestatsadvokat Sven Arild Damslora

Agenda

- Hva er hvitvasking?
- Omfang og utfordring?
- EFE (Enheten for finansiell etterretning)
- Risikobasert kundekontroll - Eksempler - problemstillinger

ØKOKRIM

Hva er hvitvasking ?

ØKOKRIM

Hva er hvitvasking ?

- Sikre utbyttet av en straffbar handling ved å tilsløre utbyttets ulovlige opprinnelse

Omfattende definisjon:

”...å bruke, konvertere, overdra, tilegne eller besitte formuesgoder eller å skjule eller tilsløre formuesgodenes reelle art, opprinnelse, plassering, råderett, bevegelser, eierforhold, samt forsøk på eller medvirkning hertil, når den som gjør det vet eller burde vite at formuesgodene stammer fra straffbare handlinger eller fra deltakelse i straffbare handlinger.”,

jf. Ot.prp. Nr. 72 (2002-2003) s. 23

Muligheten for å hvitvaske en nødvendighet for de kriminelle

- Eva Joly (foredrag 27.oktober på ISF)
- "Det ville nemlig ikke vært ulovlig overfiske om en ikke kunne hvitvaske pengene fra det. Bare i Barentshavet blir det overfisket for 3 mrd. kroner årlig. Dette er penger du ikke kan sette i sparebanken."

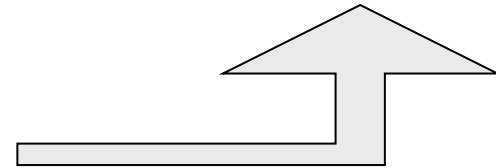
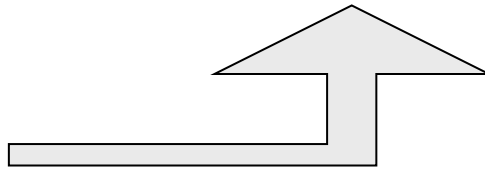
ØKOKRIM

Hvitvaskingsprosessen

Integrering

Fordekking

Plassering

Omfang og utfordring?

Søk online på www.bbf.no

Leder for FN-kontoret mot narkotika og kriminalitet, Antonio Maria Costa, mener 352 milliarder dollar fra kriminelle ble effektivt hvitvasket under den globale finanskrisen. Pengene bidro til å holde bankene flytende, mener Costa. Foto: AP / Scanpix.

ANNONSE

Refinansier smågjeld og kredittkort
Lån inntil 350 000

Forbrukslån på dagen
Lån inntil 350 000

Billån uten egenkapital
Lån inntil 200 000

Fra 10,8 % eff. rente.
axofinans.no

AXO FINANS

Søk i ABC Nyheter **Søk**

- Narkopenger forhindret bankkrise

Søk i skattelistene

Alle fylker **Søk**

352 milliarder dollar fra kriminelle ble effektivt hvitvasket under den globale finanskrisen. - Pengene bidro til å holde bankene flytende, mener FN-topp.

ANNONSE:

Vi søker i 6 banker!

online 24

FÅ SVAR I DAG! Søk direkte

Foto: Henrik Montgomery/Scanpix

Saab kjøpt for mafiapenger

DN.no

Publisert: 19.02.2010 - 05:52 Oppdatert: 19.02.2010 - 19:36

Nå bekreftes det mange trodde, og som GM og amerikanske myndigheter fryktet, at den styrtrike russiske forretningsmannen Vladimir Antonov (34) er mannen med pengene bak nederlandske Spyskers oppkjøp av Saab, skriver Dagens Næringsliv.

Mest lest i dag

Mest lest siste uke

Fikk 50.000 per møte

Fredriksen fyker oppover rikingsliste

- Råvarer er inne i en supersyklus

Alle låner mer

Finn en ingeniør - få vervepremie

Analytikere: Rentøkning torsdag

Superstudentene

Milliardbommen

DnB satser på Fredriksen

Pokernetverk styres fra Norge

Siste uke »

Siste 100 saker »

Relaterte saker

Svensk sikkerhetspoliti stoppet Saab-kjøp
Les mer | utenriks

DN.no Kurs & Seminar

tirs
10
Mai

God risiko- og foretaksstyring i praksis - Hvordan sikre virksomhetens omdømme over tid?
Karenslyst allé 20, Oslo

Deloitte
Seminar,

tirs
10
Mai

Excel grunnleggende
Øvre Slottsgate 2C, Radisson Park Inn - Oslo

Positiv Oppføring
Kurs,

tors
12

Kjøpesummallokeringe (Purchase Price)

Deloitte

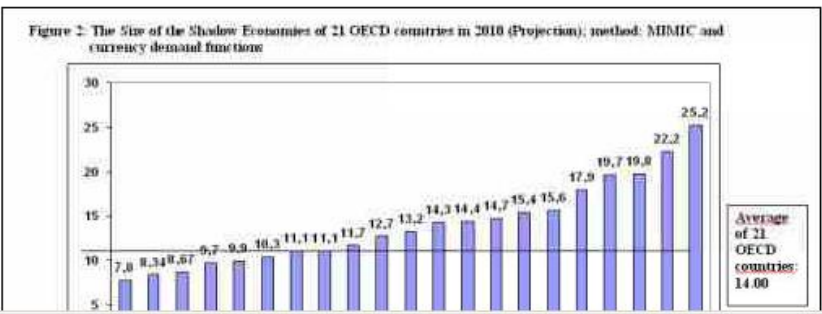
TRE GANGER STØRRE: Tidligere har man anslått at den svarte økonomien kan være så stor som fem prosent av brutto nasjonalprodukt (BNP). Dette tilsvarer mer enn 115 milliarder kroner. Nå kommer det fram at skyggeøkonomien i Norge kan være tre ganger større. Foto: BJØRN LANGSEM/DAGBLADET

Sjokktall om norske «mafiapenger»

Penger tjent på kriminalitet, korrupsjon, svindel og skatteunndragelser tilsvarer hele 15 prosent av totaløkonomien, viser fersk rapport.

 GUNNAR THORENFELDT
gth@dagbladet.no

187   **2400**

NYHETER mest brukte emneord

arbeidsliv båtulykke **drap**
forskning overgrep politiet
politikk regjeringen sverige
trafikkulykke ulykke usa vold
voldtekt wikileaks

NYHETER mest lest siste 24 timer

EFE – Enheten for finansiell etterretning

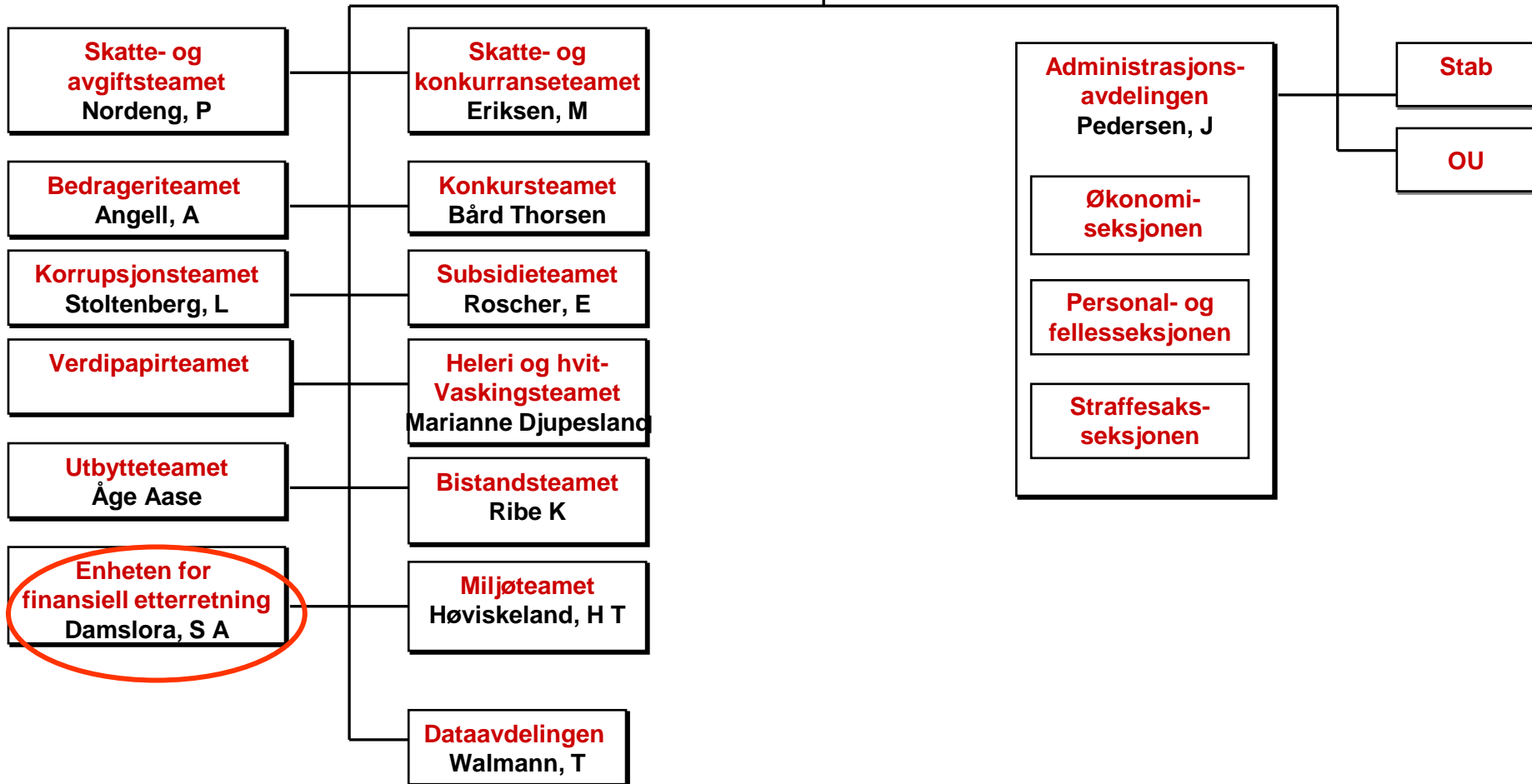
- Organisering, formål og oppgaver
- Særegent for EFE
- Saksbehandling - analyse

ØKOKRIM

ØKOKRIM-sjef
Schea, T. E.

Ass. ØKOKRIM-sjef
Thomas Skjelbred

EFE – Enheten for finansiell etterretning

- Norges Financial Intelligence Unit (FIU)
- EFES oppgaver:
 - Motta og analysere rapporter om mistenkelige transaksjoner (MT-rapporter)
 - Gjøre opplysninger i slike rapporter tilgjengelige for politiet, kontrollmyndigheter og utenlandsk FIU
 - Nasjonalt kompetansesenter på hvitvasking og finansiell etterretning

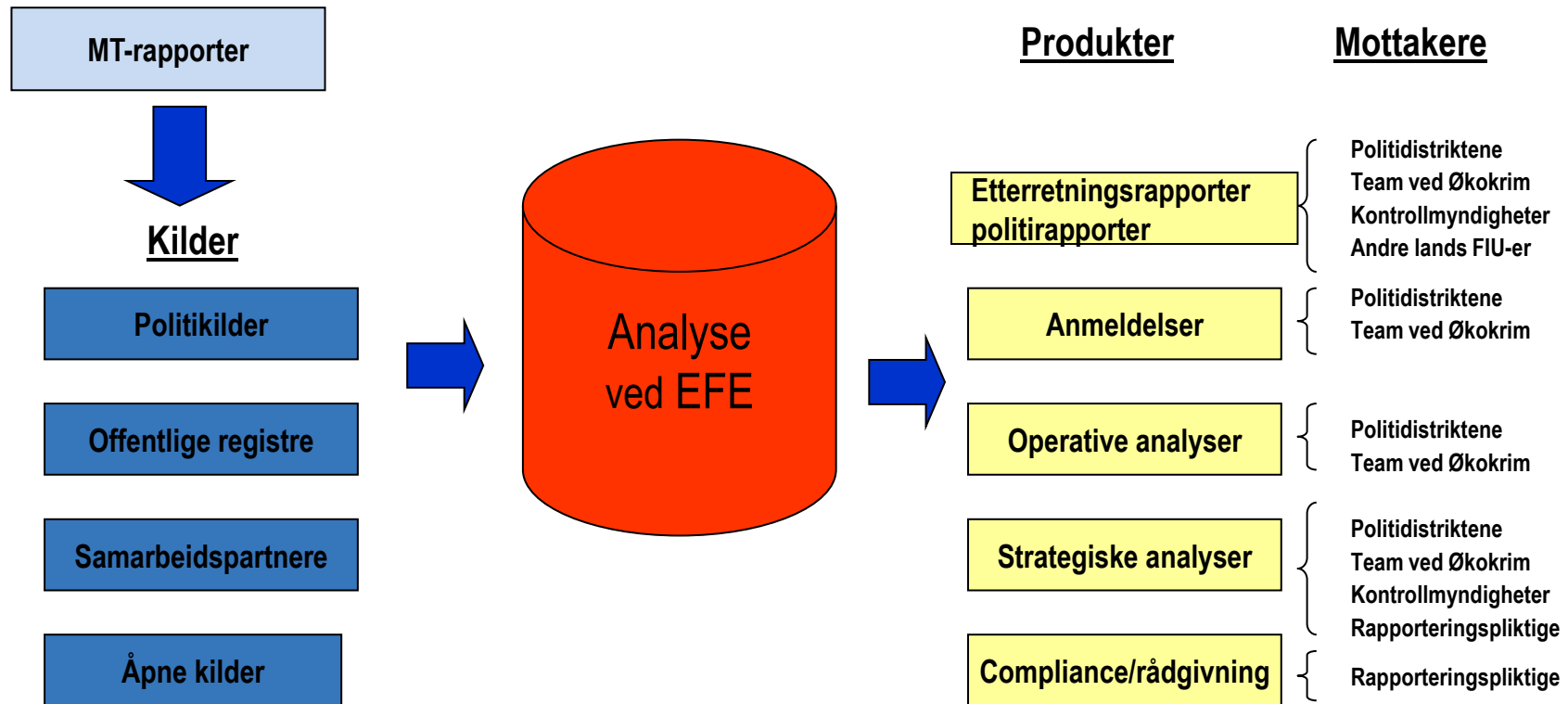

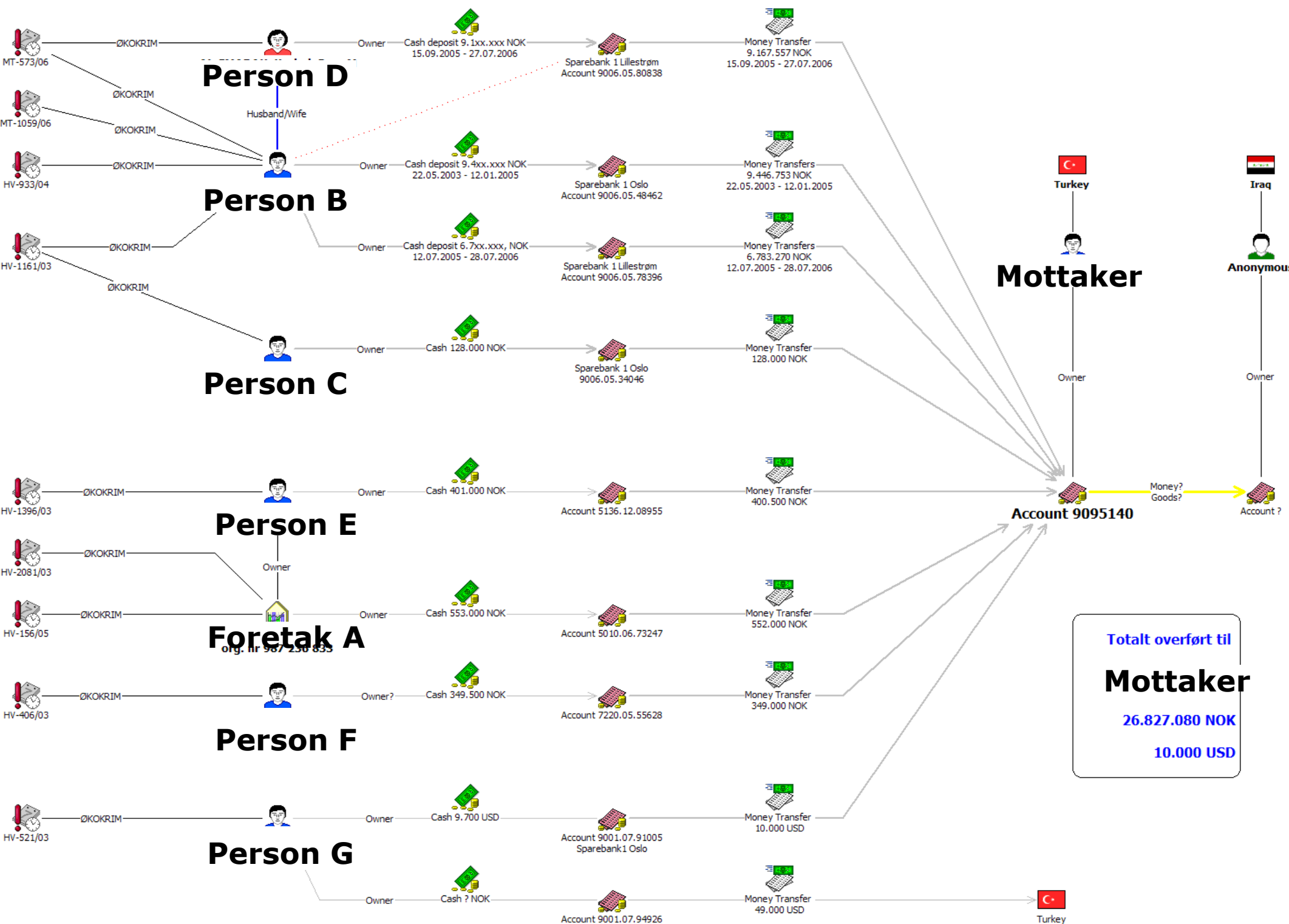
Særegent for EFE

- Etterretning/ etterforskning
- Terrorfinansiering
- Ikke egne straffesaker
- Ikke instruksjonsmyndighet
- Lite overordnede føringer
- Kontrollutvalget
- Rådgivning/Compliance

EFEs saksbehandling

Totalt overført til
Mottaker
 26.827.080 NOK
 10.000 USD

Risikobasert kundekontroll

- **5. Risikobasert kundekontroll og løpende oppfølging**

Rapporteringspliktige skal foreta kundekontroll etter 6 til 13 og løpende oppfølging etter 14. Kundekontroll og løpende oppfølging skal foretas på grunnlag av en vurdering av risiko for transaksjoner med tilknytning til utbytte av straffbare handlinger eller forhold som rammes av straffeloven 1 147 a, 147 b eller 147 c, *der risikoen vurderes ut fra type kunde, kundeforhold, produkt eller transaksjon.*

Risikobasert kundekontroll – den viktigste endringen

- Risikobasert kundekontroll (customer due diligence) går vesentlig lengre enn identitets- og legitimasjonskontrollen i det tidligere regelverket. Plikt til å risikoklassifisere kundene og iverksette egnede kundekontrolltiltak. Nye plikter - reelle rettighetshavere og løpende oppfølging.
- Kravet om personlig fremmøte ved identitetskontrollen er opphevet, men må erstattes med risikobaserte kundekontrolltiltak (krav om "ytterligere dokumentasjon")
- Elektronisk og fysisk legitimasjon likestilles

- FORSIDEN
- INNENRIKS
 - Politikk
 - Oslo
 - Kongelige
 - Miljø
- UTENRIKS
- E24.no Næringsliv
- KULTUR
- SPORT
 - Fotball
- MENINGER
- FAKTA
- VITEN
- MAT & DRIKKE
- LIVET
- BAKSIDEN
- Forbruker.no
 - Pengene dine
 - Digital
 - Reise
 - Bolig
 - Bil & motor
 - Jobb & studier

Svindelsiktet tatt etter hvitvaskingsmelding

Frank Murud ble avslørt etter at han tok ut 19,5 millioner kroner fra kontoen sin, og satte dem tilbake etter kort tid.

(Først publisert: 12.09.06 Oppdatert: 12.09.06 kl. 07:20)

>> Siste 100 artikler

Murud tok ut pengene i fjor høst, og satte dem inn igjen i januar i år.

Frengangsmåten er en kjent form for skattesvindel der man tømmer bankkontoen for penger før bankene sender inn informasjon til ligningsmyndighetene, for å unndra eventuell formuesskatt, skriver VG.

Ifølge Dagens Næringsliv skal Muruds bank, Handelsbanken, ha fattet mistanke og varslet Økokrim, som deretter varslet kommunerevisjonen om saken i august.

Frank Murud siktet for grov økonomisk utroskap. (Foto: VI MENN)

Eksempler - problemstillinger

- Krakk AS v/styreleder Per Pettersen (PP) registreres som kunde i Verdi Securities 1. nov. 2010 og bygger opp en aksjeportefølje på 10 mill frem til dags dato. Krakk AS er er 100 % eid av PP og hans barn.
 - Selskapets årsregnskap viser ca 2 mil i egenkapital
 - PP opplyser i samtale med megler/forvalter 15 nov. 2010 at han vil ta inn kapital fra utlandet som "utenlandsk lån".
 - 1.des. opplyser PP at han har overført midler (5 mill) fra London til sin privatkonto og at disse skal overføres videre til Krakk AS sin konto hos megler
 - 20 desember overføres nye 5 mill –
-
- Hva med midlene opprinnelse?

Eksempel 2.

- Vedkommende har forsøkt å etablere seg som kunde i Verdi Securities.
- Hun har opplyst på kundeetableringsskjemaet at hun vil overføre penger fra Sveits og at hennes mann Kåre er reell rettighetshaver til midlene hun skal investere for. Etter hva som opplyses er midlenes opprinnelse "erstatning". Vi har bedt om nærmere dokumentasjon på at dette. Kundens ektefelle var lite meddelsom pr telefon og ønsket ikke å gi nærmere opplysninger. Vi har ikke mottatt ytterligere dokumentasjon.
- Hva gjør dere her?

Eksempel 3

- **Aksjekreditt konto**

- Kunden har uforholdsmessig stor formue i forhold til inntekt
- Anvender aksjekreditten mye, brudd blir ofte regulert med kontante innskudd (Kursfall rettes straks med overføring av penger)
- Innskuddene/overføringene kommer ofte fra tredjeperson som i utgangspunkt ikke har noe naturlig relasjon/tilknytning til kunden
- Kundens mann tidligere domfelt for økonomisk kriminalitet

Hvordan bør denne kunde følges opp?

ØKOKRIM

Hvitvasking.no - Kamp mot hvitvasking og terrorfinansiering - Startsiden - Windows Internet Explorer

http://www.hvitvasking.no/

Hvitvasking.no - Kamp mot hvitvasking og terrorfinan...

Om nettstedet | Kontakt | Kredittilsynet | Økokrim | In English

hvitvasking.no

• et nettsted fra Kredittilsynet og Økokrim

Søk i hele tjenesten

Søk

Startsidene

- Om hvitvasking
- Lov og forskrift
- Rapportering til Økokrim
- Publikasjoner
- Internasjonalt
- Spørsmål og svar
- Statistikk
- Lenker
- Nyhetsarkiv
- Begrepsavklaring

KREDITILSYNET

ØKOKRIM

Du er her: Startsidene

Forslag om ny hvitvaskingslov

Et lovutvalg oppnevnt ved kongelig resolusjon 10. november 2006 overleverte 24. august 2007 utredning om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering, NOU 2007: 10.

Økokrim, 24.08.2007
[Advokater, Betalingsformidling/Veksling, Finansinstitusjoner, Forsikring, Meglere, Revisjon og regnskap, Varehandel]
Les mer

Enklere å bekjempe økonomisk kriminalitet

Pressemelding fra Finansdepartementet publisert 1. februar 2008:

Regjeringen foreslår en oppmyking i skatte-, toll- og avgiftsmyndighetenes taushetspliktbestemmelser slik at politi og påtalemyndighet kan få utlevert taushetsbelagte opplysninger i langt flere saker enn i dag.

Kredittilsynet, 01.02.2008
Les mer

Dom for brudd på lotteriloven

Den 21. desember 2007 ble det avsagt dom i Trondheim tingrett i den medieomtalte PlexPay-saken. De domfelte sto tiltalt for brudd på lotteriloven i forbindelse med organisering av internettbasert pyramidespill. Nettverket hadde over 15.000 medlemmer.

Økokrim, 07.01.2008
Les mer

Nytt om hvitvasking

Foredrag av Kredittilsynets spesialrådgiver Rune Grundekjøn, presentert på FNHs seminar 1. november.

Bransjer

- Advokater
- Betalingsformidling/Veksling
- Finansinstitusjoner
- Forsikring
- Meglere
- Revisjon og regnskap
- Varehandel

Finn din bransje

Rapportering til Økokrim

Hvem er rapporteringspliktig?
Når skal det rapporteres?
Hva skal rapporteres?
Hvordan rapportere?

altinn
Enklere dialog med det offentlige

Enheten for finansiell etterretning / EFE

Hvem er EFE?
EFEs oppgaver

Internett 100 %